

Souhrnná teritoriální informace:

Slovensko

Zastupitelský úřad 1. 6. 2023 11:08

Slovensko je svrchovaný, demokratický, právní stát. Éra novodobého Slovenska začíná 1. ledna 1993, kdy došlo k rozpadu Československa na dva nástupnické státy - Českou republiku a Slovenskou republiku. Slovensko je parlamentní demokracií s jednokomorovým parlamentem, který se nazývá Národní rada Slovenské republiky a má 150 poslanců. Hlavou státu je prezident/ka, kterou je nyní Zuzana Čaputová. Její současný mandát vyprší v červnu 2024. Výkonnou moc má vláda. V prosinci 2022 byla vládě vyslovena nedůvěra. Následně prezidentka pověřila premiéra Eduarda Hegera vedením dočasné vlády do konání předčasných voleb. Dne 15.5.2023 však prezidentka Zuzana Čaputová jmenovala úřednickou vládu v čele s premiérem Ľudovítem Ódorem (bývalý viceguvernér Národní banky Slovenska) a pověřila ho vedením úřednické vlády do předčasných voleb. Předčasné parlamentní volby se po odhlasování poslanci NR SR budou konat 30. září 2023.

Slovensko je malá a otevřená ekonomika závislá na ekonomickém vývoji v Německu a okolních zemích. Slovenská ekonomika rostla nepřetržitě v letech 2010-2019. Slovenská ekonomika je závislá na průmyslu, ve kterém pracuje téměř 700 tis. lidí. Životně závislá je pak na automobilovém průmyslu. Ten vytváří téměř 14 % HDP a téměř polovinu průmyslové výroby. Slovensko je největším výrobcem osobních aut na světě v přepočtu na 1.000 obyvatel, v roce 2022 vyrobilo 184 nových osobních automobilů na 1.000 obyvatel. V zemi působí čtyři automobilky (Volkswagen, Peugeot, KIA a Jaguar Land Rover) a více než 350 dodavatelů pro automobilový průmysl. V roce 2022 avizovala vstup na Slovensko již pátá automobilka - Volvo, která bude u Košic na východním Slovensku vyrábět elektromobily. K dalším významným průmyslovým sektorům patří elektrotechnický průmysl, chemický průmysl a metalurgie. Významnou součástí služeb tvoří centra podnikových služeb.

Slovensko je pro ČR 2. největší exportní trh po Německu a 4. největší obchodní partner. Vzájemná obchodní bilance je pro ČR dlouhodobě výrazně přebytková. Hlavními položkami českého vývozu na Slovensko jsou osobní automobily a jejich díly a součásti, telefony pro celulární a jiné sítě, elektřina, zařízení pro automatizované zpracování dat, léky, minerální oleje a potraviny. Ze Slovenska do ČR míří především osobní automobily a jejich díly a součásti, minerální oleje, výrobky ze železa a oceli a léky. Příležitosti pro české firmy na Slovensku existují především v následujících oblastech: automobilový průmysl, energetický průmysl, dopravní průmysl a infrastruktura, železniční a kolejová doprava, potravinářství a obranný průmysl. ČR je 2. největším zahraničním investorem na Slovensku - po Nizozemsku. Díky spolužití v jednom státě, blízké kultuře a téměř žádné jazykové bariéře jsou obě ekonomiky silně provázané. Češi aktuálně vlastní 13,8 tis. firem na Slovensku a Slováci dokonce více než 14 tis. firem v ČR.

Podle aktuálního odhadu Ministerstva financí SR by měl HDP v roce 2023 vzrůst o 1,3 %. V roce 2023 slovenská ekonomika zrychlí dynamiku i díky čerpání prostředků z Plánu obnovy a odolnosti EU. Po ústupu pandemie se obnoví spotřebitelská důvěra a s ní

Základní údaje	
Hlavní město	Bratislava
Počet obyvatel	5,43
Jazyk	slovenština
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	republika
Hlava státu	Zuzana Čaputová
Hlava vlády	Ľudovít Ódor
Název měny	Euro (EUR)
Cestování	
Časový posun	není oproti SEČ
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	JUDr. Rudolf Jindrák
Ekonomický úsek	Ing. Petr Darmovzal
Konzulární úsek	Mgr. Hana Jelínková
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	2022
Nominální HDP (mld. USD)	113,50
Hospodářský růst (%)	1,67
Inflace (%)	12,13
Nezaměstnanost (%)	6,31

vzroste i domácí poptávka. Její vývoj však může nepříznivě ovlivnit válečný konflikt na Ukrajině. Slovensko bylo téměř ze 100 % závislé na dovozu energetických surovin z Ruské federace. Sankce v podobě zrychleného odpojení se od dovozu surovin z Ruské federace mohou podle předních představitelů slovenského průmyslu výrazně nepříznivě ovlivnit vývoj slovenské ekonomiky. Dle aktuální prognózy EK by ekonomika Slovenska měla v roce 2023 vzrůst o 1,3 % a v roce 2024 o 3,0 %.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Slovenská republika.

Hlavou státu je prezident, který je volený v přímých volbách tajným hlasováním na 5 let. Prezident může být zvolen maximálně ve dvou po sobě následujících obdobích. Současnou prezidentkou je Zuzana Čaputová, která nastoupila do úřadu dne 15. června 2019. Prezidentka je vrchním velitelem ozbrojených sil SR. Zuzana Čaputová předtím působila jako místopředsedkyně strany Progresivní Slovensko.

Politickým uspořádáním je SR parlamentní demokracie. Jediným ústavodárným a zákonodárným orgánem SR je Národní rada Slovenské republiky (NR SR). Zasedá v ní 150 poslanců, kteří jsou voleni na 4 roky. Volebním obvodem je celé Slovensko.

Vrcholným orgánem výkonné moci je vláda Slovenské republiky. Skládá se z předsedy, místopředsedů a ministrů.

Poslední parlamentní volby se na Slovensku konaly dne 29. února 2020. Volební účast dosáhla 65,8 %. Ve volbách byli úspěšní liberálové s progresivci (hnutí a strany Oľano, Svoboda a Solidarita a Za ľudí), kteří prosazují hlubší integraci EU a kladou velký důraz na transatlantickou spolupráci. Bývalá dlouholetá vládnoucí strana SMER - sociální demokracie ve volbách ztratila 11 mandátů. Hlavním důvodem její porážky byla intenzivní předvolební medializace strany jako příčiny korupčního prostředí na Slovensku. Vražda novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky v únoru 2018 byla tehdejší opozicí zneužita k veřejnému nátlaku na odstoupení premiéra Roberta Fica v březnu 2018 a rovněž ministra vnitra Roberta Kaliňáka a policejního prezidenta Tibora Gašpara. Premiéra Fica ve funkci nahradil Peter Pellegrini, kterému se nepodařilo zabránit volební porážce SMER - sociální demokracie. Do parlamentu se po volbách nedostaly dvě ze tří stran bývalé vládní koalice - Slovenská národní strana (předseda Andrej Danko) a Most-Híd (předseda Béla Bugár). Do parlamentu se nedostala ani strana Progresivní Slovensko.

V prosinci 2022 byla vládě Eduarda Hegera vyslovena nedůvěra. Následně prezidentka pověřila bývalého premiéra E. Hegera vedením dočasného kabinetu. Poslanci NR SR odsouhlasili konání předčasných parlamentních voleb dne 30.9.2023. Termín řádných voleb měl být v únoru 2024. Dne 15.5.2023 prezidentka Čaputová jmenovala úřednickou vládu odborníků.

Složení úřednické vlády od 15. 5. 2023:

Ludoví Ódor	- předseda vlády
Michal Horváth	- ministr financí
Lívia Vašáková	- místopředsedkyně vlády
Peter Dovhun	- ministr hospodářství
Peter Balík	- ministr investic
Martin Sklenár	- ministr obrany
Ivan Šimko	- ministr vnitra
Michal Palkovič	- ministr zdravotnictví
Jozef Bireš	- ministr zemědělství a rozvoje venkova
Milan Chrenko	- ministr životního prostředí
Silvia Hroncová	- ministryně kultury
Pavol Lančarič	- ministr dopravy a výstavby
Soňa Gáborčáková	- ministryně práce, sociálních věcí a rodiny
Miroslav Wlachovský	- ministr zahraničních věcí a evropských záležitostí
Daniel Bútora	- ministr školství, vědy, výzkumu a sportu
Jana Dubovcová	- ministryně spravedlnosti

1.2 Zahraniční politika země

Slovenská republika (SR) je od 1. ledna 1993 jedním z nástupnických států bývalého Československa. SR je nezávislý, svrchovaný, demokratický a právní stát. Zahraniční politika země je orientována euroatlanticky. Pro SR neexistuje lepší alternativa, která by při respektování a ochraně individuálních lidských práv a základních svobod nabízela svým občanům vyšší míru prosperity, bezpečnosti a společné ochrany sdílených hodnot. V zahraniční politice SR prosazuje univerzální hodnoty a zásady jakými jsou svoboda, pluralitní demokracie, lidská práva a svoboda, spravedlnost, lidská důstojnost, solidarita, tržní ekonomika a mírové soužití národů. SR plně respektuje a prosazuje dodržování mezinárodního práva a mezinárodního pořádku, který je založený na mírovém soužití národů, mírovém řešení sporů mezi národy, územní celistvosti a politické nezávislosti států, jejich právu na individuální nebo kolektivní obranu a svobodné volbě být členem mezinárodních organizací.

Výchozím civilizačním, hodnotovým, geopolitickým a strategickým rámcem SR je členství v Evropské unii a Severoatlantické alianci (NATO). SR je považuje za nejlepší záruku pro obhajobu, ochranu a prosazování zahraničně politických a bezpečnostních zájmů země. Integrální součástí tohoto ukotvení je přesvědčení, že zahraniční politika začíná v sousedství. SR chce upevňovat dobré vztahy v bezprostředním, ale i v širším evropském sousedství. Nadále hodlá rozvíjet nadstandardní vztahy s Českou republikou, osvědčené vztahy s Polskem a Maďarskem a stále užší partnerství s Rakouskem. Strategickým zájmem SR zůstává stabilní, demokratická a prosperující Ukrajina.

Důležitým formátem regionální spolupráce zůstává Vyšehrádská spolupráce (V4), která v roce 2021 oslavila 30. výročí vzniku. Hlavním kritériem působení ve V4 je zohledňování zájmů SR a přínos ke společným evropským řešením. SR chce maximálně přispět ke zlepšení reputace V4 v rámci EU. Ve V4 usiluje o posilňování spolupráce v oblasti konektivity, bezpečnosti a ochrany, občanské společnosti a mezilidských vztahů. SR hodlá rozvíjet spolupráci v rámci Slavkovského formátu (SR, Česká republika a Rakousko). Jako klíčové oblasti spolupráce vidí SR agendu EU, infrastrukturu (dopravní, energetickou, digitální), hospodářskou obnovu a rozvojovou spolupráci. Prostor pro posílení sousedské spolupráce poskytuje také Iniciativa Trojmoří, kterou SR primárně vnímá jako komplementární platformu spolupráce v rámci EU při budování společných infrastrukturních projektů v dopravě, energetice a digitalizaci na ose sever - jih.

Členství v EU a NATO je strategickým zájmem SR. Vyjadřuje geopolitické ukotvení země, znásobuje její zahraničně politický vliv a je nejefektivnějším způsobem zabezpečení prosperity a bezpečnosti SR. Důležitou součástí tohoto úsilí je rozvoj úzké bilaterální spolupráce, partnerství a spojenectví s členskými zeměmi EU a NATO. SR podporuje rozvoj společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU. Současně podporuje další rozvoj strategické spolupráce mezi EU a NATO. Základním předpokladem z pohledu SR je, aby pokrok EU v oblasti bezpečnosti a obrany působil synergicky s kroky NATO při zachování jejich komplementarity a vyhýbání se duplicitám a byl efektivním příspěvkem k celkovému posílení bezpečnosti v euroatlantickém prostoru. Stabilita ve východním a jižním evropském sousedství souvisí s bezpečností a prosperitou SR. EU by dle SR měla být aktivně přítomná v obou regionech a neměla by dopustit vznik geopolitického vakua. Pro země Východního partnerství je dle SR akutní prioritou zabezpečení respektování mezinárodního práva a stabilizace bezpečnostní situace v regionu. SR podporuje integraci zemí západního Balkánu do EU. Dlouhodobou prioritou slovenské zahraniční politiky je podpora efektivního multilateralismu, jehož základním pilířem je OSN.

1.3 Obyvatelstvo

K 31.12.2022 měla Slovenská republika (SR) celkem 5 428 792 obyvatel. V roce 2022 se v SR narodilo 52 668 živých dětí a zemřelo 59 383 osob. Přirozený úbytek obyvatelstva představoval 6 915 osob.

Zahraníční migrací získala SR 995 osob. Celkový úbytek obyvatelstva SR v roce 2022 činil 5 920 osob.

Etnické složení obyvatelstva: národnost slovenská (83,8 %), maďarská (7,75 %), romská (1,23 %), česká (0,53%), rusínská (0,4 %). Podíly ostatních národností jsou menší než 0,2 %.

Hustota zalidnění na Slovensku dosahuje 111,33 osob na 1 km².

Zaměstnanost na Slovensku v roce 2022 stoupla o 1,7 % a přesáhla tak 2,6 mil. osob. Míra zaměstnanosti za celý rok 2022 vzrostla o 2,1 p.b. na celkových 76,7 %. Počet zaměstnaných v zahraničí se v porovnání s rokem 2021 zvýšil o 3,6 %, do zahraničí za prací dojíždělo v roce 2022 celkem 116 tis. osob.

Vývoj zaměstnanosti pozitivně ovlivnil zejména přírůstek pracujících ve službách.

Náboženské složení obyvatelstva: římskokatolické (55,8 %), evangelické (5,3 %), řeckokatolické (4 %). Druhou nejpočetnější skupinou jsou obyvatelé bez náboženského vyznání - téměř 1,3 mil. obyvatel (23,8 %).

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Slovenská ekonomika měřena růstem HDP vzrostla v roce 2022 meziročně o 1,7 %. V nominálním vyjádření byl v roce 2022 vytvořen HDP v hodnotě 107,7 mld. eur v běžných cenách (b.c.) a ve stálých cenách 90,7 mld. eur (s.c.). V porovnání s rokem 2019 před pandemií byl výkon slovenské ekonomiky v roce 2022 vyšší o 1,2 %. Na celkovém výkonu slovenské ekonomiky se podílela především domácí poptávka. Ta vykazovala růst během celého roku a ke konci roku rostla až o 3,6 %. Na jejím vývoji se podílela zejména konečná spotřeba domácností (meziroční nárůst o 5,2 %) a investice (meziroční nárůst o 6,5 %). Za celý rok 2022 vzrostla tvorba hrubého kapitálu ve stálých cenách o 6,3 %, což bylo o 4,9 p. b. nižší růst než v roce 2021. Samotné investice (tvorba fixního kapitálu) dosáhly za rok 2022 hodnoty 21,7 mld. EUR (b.c.), což představuje meziroční růst o 16,6 % v b.c. a 6,5 % ve s.c. Podle prognózy Ministerstva financí Slovenské republiky by růst HDP v roce 2023 měl dosáhnout 1,3 %.

Slovenská ekonomika je výrazně zaměřená na průmysl, který zaměstnává téměř 700 tis. lidí. Ekonomika je životně závislá na automobilovém průmyslu. Ten vytváří 13,9 % HDP a tvoří téměř polovinu exportu i průmyslové výroby. Na Slovensku jsou čtyři automobilky a více než 350 dodavatelů pro tyto automobilky. Slovensko je největším výrobcem osobních aut na světě v přepočtu na 1.000 obyvatel, v roce 2022 to bylo 186 nových automobilů na 1.000 obyvatel. K dalším významným průmyslovým sektorům patří elektrotechnický a chemický průmysl a metalurgie. Z jednotlivých odvětví ekonomiky vytvářejí největší část HDP služby (téměř 70 %), následují průmysl (22 %), stavebnictví (5,7 %), zemědělství, lesnictví a rybolov (2,5 %). Odvětví ekonomiky vyprodukovaly v roce 2022 ve stálých cenách hrubou přidanou hodnotu v objemu 80,1 mld. eur, která zaznamenala meziroční růst o 1,4 %. Tvorba přidané hodnoty v průmyslu, který se podílí 26,8 % na výkonnosti slovenské ekonomiky, byla meziročně nižší o 1,2 %. Na meziročním poklesu tvorby přidané hodnoty v průmyslu se podílel až 5 % ní meziroční pokles výroby motorových vozidel. Z hlediska výdajů vykázaly v roce 2022, s výjimkou konečné spotřeby veřejné správy, všechny složky HDP meziroční růst. Zahraniční poptávka byla meziročně vyšší o 1,0 % a dovoz zboží a služeb byl vyšší o 3,6 %. Domácí poptávka meziročně vzrostla o 3,6 % zejména vlivem růstu tvorby hrubého kapitálu o 6,3 %, z toho tvorba hrubého fixního kapitálu vzrostla o 6,5 %. Růst vykázaly i složky konečné spotřeby, výdaje na konečnou spotřebu domácností vzrostly o 5,2 % a výdaje na konečnou spotřebu neziskových institucí sloužících domácnostem zůstaly na úrovni roku 2021.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-3,38	3,01	1,67	1,30	2,20
HDP/obyv. (USD/PPP)	32 921,40	33 899,71	35 460,00	35 760,00	37 760,00
Inflace (%)	2,01	2,82	12,13	9,30	2,40
Nezaměstnanost (%)	6,80	7,47	6,31	6,30	6,50
Export zboží (mld. USD)	86,26	103,99	103,71	109,51	117,08
Import zboží (mld. USD)	83,13	102,42	112,77	118,45	124,28
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	1,16	-0,09	-2,10	-1,67	0,27
Průmyslová produkce (% změna)	-9,06	10,40	-4,75	-1,20	2,10
Populace (mil.)	5,46	5,45	5,64	5,80	5,70
Konkurenceschopnost	57/63	50/64	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Deficit státního rozpočtu v roce 2022 dosáhl 4,524 mld. eur, což představuje 7,22 % HDP. Příjmy státního rozpočtu dosáhly 19,029 mld. eur a výdaje činily 23,554 mld. eur. Oproti roku 2021 byly příjmy státního rozpočtu vyšší o 1,832 mld. eur. Výdaje státního rozpočtu byly meziročně nižší o 656,9 mil. eur. Celkové hospodaření státního rozpočtu v roce 2022 vykázalo meziroční zlepšení o 2,489 mld. eur.

Daňové příjmy činily 15,517 mld. eur. Meziroční růst daňových příjmů představoval 1,971 mld. eur (+ 14,6 %). Výběr DPH byl meziročně vyšší o 829,4 mil. eur a dosáhl objemu 8,529 mld. eur. Fyzické osoby odvedly na dani z příjmů 3,03 mld. eur, což bylo meziročně méně o 26 mil. eur. Výběr daně z příjmu právnických osob byl meziročně vyšší o 951 mil. eur a dosáhl objemu 3,821 mld. eur. Hodnota spotřební daně dosáhla 2,52 mld. eur.

Deficit veřejné správy SR v roce 2022 dosáhl 2,23 mld. eur, což představovalo 2,04 % HDP. Dluh veřejné správy dosáhl 63,38 mld. eur, což odpovídalo 57,40 % HDP. Státní dluh se meziročně zvýšil o 2,14 mld. eur. Celková výše dluhu v poměru k HDP se snížila o 3,24 p.b.

Hrubá zahraniční zadluženost SR k 31.12.2022 dosáhla 113,1 mld. eur. Nejvyšší dluh vykázala centrální banka ve výši 36,3 mld. eur a vláda ve výši 27,6 mld. eur.

Běžný účet platební bilance skončil deficitem 8,938 mld. eur, z toho za zboží činil deficit 6,63 mld. eur, služby měly aktivní bilanci 0,379 mld. eur a primární výnosy zápornou bilanci 1,83 mld. eur.

Výdaje na obsluhu státního dluhu v roce 2022 vykázaly meziroční nárůst o 401,8 mil. eur a dosáhly 1,059 mld. eur.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-3,30
Veřejný dluh (% HDP)	57,40
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-5,04
Daně	2023
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém tvoří centrální banka, komerční banky, pobočky zahraničních bank a specializované státní banky. Banka je právnická osoba se sídlem na území SR založená jako akciová společnost, která přijímá vklady a poskytuje úvěry a má na výkon těchto činností udělenou bankovní licenci. Podle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách rozhoduje o udělení bankovní licence centrální banka. Základní podmínkou pro udělení bankovní licence je peněžní vklad do základního jmění banky minimálně ve výši 16,6 mil. eur. Bankovní licence se uděluje na dobu neurčitou a není převoditelná na jinou právnickou osobu a ani nepřechází na právního nástupce.

Centrální bankou Slovenské republiky je Národní banka Slovenska (NBS). Od 1. ledna 2009 je NBS součástí Evropského systému centrálních bank. Hlavním úkolem NBS je udržovat cenovou stabilitu. Guvernérem NBS je od 1. 6. 2019 bývalý ministr financí Peter Kažimír. Guvernér má šestileté funkční období. Koncem roku 2022 působilo na Slovensku 26 bankovních domů. Kromě centrální banky je to 11 komerčních bank, včetně stavebních spořitelén, a 14 zahraničních poboček a organizačních složek. Podíl domácího základního jmění v bankách na Slovensku byl ke konci roku 2022 na úrovni 5,73 %. Meziročně se tento podíl snížil z úrovně 5,9 %. Podíl zahraničního základního jmění vzrostl z 94,1 % na 94,27 %.

V bankovním sektoru pracovalo ke konci roku 2022 celkem 18 442 pracovníků. Zisk bankovního sektoru v roce 2022 dosáhl 829 mil. EUR, což představuje nové historické maximum. Oproti roku 2021 jde o zvýšení zisku o 14 %. V roce 2021 došlo k meziročnímu zvýšení zisku o 54,7 % . Na výsledcích roku 2022 se odrazily rostoucí úrokové sazby. Čistý úrokový výnos v roce 2022 přesáhl 1,74 mld. EUR, zatímco v roce 2021 to bylo necelých 1,64 mld. EUR. Čistý neúrokový výnos, který tvoří zejména poplatky za služby, přesáhl v roce 2022 hranici 938 mil. EUR. V roce 2021 tento druh výnosu dosáhl 814,8 mil. EUR.

2.4 Daňový systém

Daňový systém má současnou strukturu od roku 2004.

Přehled daní na Slovensku:

Daň z příjmů fyzických osob - 19 % (zdanitelný příjem do 37.981,94 eur), 25 % (zdanitelný příjem nad 37.981,94 eur)

Odvody na sociální a zdravotní pojištění

- zaměstnanec odvádí 13,4 % z hrubé mzdy (9,4 % sociální, 4 % zdravotní), maximální měsíční vyměřovací základ pro sociální pojištění je 7,931 eur, pro zdravotní pojištění není stanoven.

- zaměstnavatel odvádí 34,4 % z hrubé mzdy zaměstnance (24,4 % sociální, 10 % zdravotní), maximální měsíční vyměřovací základ pro sociální pojištění je 7,931 eur, pro zdravotní pojištění není stanoven. Zaměstnavatel odvádí za zaměstnance úrazové pojištění ve výši 0,8 % z vyměřovacího základu zaměstnance.

Daň z příjmu právnických osob - 21 %, snížená sazba 15 % pro roční zdanitelný výnos do 49 790 eur (tj. hranice povinné registrace pro plátce DPH).

Daň z kapitálových výnosů - 19 %, 25 %

Daň z přidané hodnoty - 20 %, snížená sazba 10 % (některé potraviny, léky, zdravotnické pomůcky, knihy, noviny, časopisy, ubytování). Od 1.1.2023 je snížená DPH na služby v gastro a v cestovních ruchu. Snížila se z původních 20 % na 10 %.

Daň z dividend není až na některé výjimky předmětem daně. Dividendy vyplácené slovenským daňovým rezidentům (fyzickým osobám) anebo slovenskému daňovému nerezidentovi mohou být v některých případech předmětem srážkové daně.

Ostatní daně:

Spotřební daň z alkoholu - od dubna 2023 se zvýšila o 30 %, z původní sazby daně 1080 eur /hl 100 %ního alkoholu je od dubna 2023 na úrovni 1404 eur/hl. Zvýšení daně se týká pouze lihu, nevztahuje se na pivo a víno.

Solidární příspěvek z činností v odvětvích ropy, zemního plynu a rafinérií, schválený v roce 2022 ve výši 55 %, se od roku 2023 zvyšuje na 70 % nadměrného zisku. Solidární příspěvek se nejvíce dotkne rafinerie Slovnaft.

Daň z nemovitosti - řídí se zákonem o místních daních. Dělí se na daň z pozemků, ze staveb a z bytů.

Daň z motorových vozidel - podléhají jí vozidla používaná na podnikatelské účely.

Daň z pojištění - v odvětvích neživotního pojištění.

Zvláštní odvod v regulovaných odvětvích - např. energetika, pojišťovnictví, poštovní služby.

Další zvýšení daní se v letošním roce neočekává.

Přehled slovenského daňového systému je k dispozici na stránce: <https://www.pwc.com/sk/sk/publikacie/dane-do-vrecka-2021.html>

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

V roce 2022 bylo Slovensko pro ČR 4. největší obchodní partner (po Německu, Číně a Polsku), 2. největší exportní trh a 4. největší importní trh. Na celkovém zahraničním obchodu ČR se Slovensko podílelo 6,3 %, na CZ vývozu 8,4 % a na CZ dovozu 4,2 %. Obrat vzájemné obchodní výměny meziročně vzrostl o 16,3 %.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	332,90	346,80	338,20	397,55	471,74
Export do ČR (mld. CZK)	200,20	181,10	161,90	205,29	230,55
Saldo s ČR (mld. CZK)	-132,76	-165,68	-175,73	-192,26	-241,20

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
351	Energie elektrická	42 985,39	9,00
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	35 151,22	7,00
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	20 284,42	4,00
334	Oleje ropné, oleje z nerostů živičných (ne surové), přípravky z nich j. n., odpadní oleje	17 470,00	4,00
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	16 589,99	4,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	19 412,54	8,42
334	Oleje ropné, oleje z nerostů živičných (ne surové), přípravky z nich j. n., odpadní oleje	18 364,82	7,97
713	Motory pístové s vnitřním spalováním a díly j. n.	12 606,33	5,47
673	Ploché válc.výr.ze železa,neleg.oceli,ne plátované ap.	9 001,45	3,90
674	Výr. ploché válcované ze železa, oceli plátované ap.	8 121,52	3,52

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Vývoz Slovenska do EU v roce 2022 meziročně klesl o 6,6 %, přičemž dovoz z EU se zvýšil o 16,3 %. Mezi největší obchodní partnery Slovenska v EU patří Německo, ČR, Polsko, Maďarsko, Francie, Rakousko, Itálie, Rumunsko, Španělsko a Nizozemsko.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	64 072,40	63 932,40	59 730,60	70 745,30	82 251,70
Export do EU (mil. EUR)	78 727,40	80 407,40	73 700,20	87 904,70	82 123,40
Saldo s EU (mil. EUR)	-2 258,50	-487,00	-523,30	-1 971,20	-128,30

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

K hlavním obchodním partnerům SK mimo EU patří Čína s obchodním obrátem 10 mld. EUR, dále USA a Jižní Korea.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	15 064,50	16 029,60	15 855,60	17 080,30	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	15 260,90	11 981,10	11 452,80	N/A	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-141,40	-183,00	-2 141,70	N/A	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice (PZI) na Slovensku

Z Národní banky Slovenska jsou prozatím k dispozici pouze předběžné údaje o celkovém stavu PZI ve SR za rok 2022. Podle těchto údajů PZI na Slovensku na konci roku 2022 dosáhly hodnoty 53,792 mld. eur, z toho z České republiky celková hodnota PZI dosáhla 7,207 mld. eur.

Celkový stav PZI a jejich teritoriální struktura je k dispozici pouze za rok 2021.

Hodnota PZI v SR ke konci roku 2021 dosáhla 52,416 mld. eur., z toho z Evropy 49,320 mld. eur. a z Asie 3,994 mld. eur.

Teritoriální struktura

Největším přímým zahraničním investorem je Nizozemsko s celkovou hodnotou investic 11,136 mld. eur, což představuje 21,2 % celkových PZI.

Druhým největším investorem je Rakousko s celkovým objemem PZI 8,481 mld. eur. Třetím největším investorem je Česká republika s objemem PZI 6,901 mld. eur.

PZI směřují především do výroby (36 %), finančnictví a pojištnictví (25 %), velkoobchodu a maloobchodu (9 %), nemovitostí (7 %), administrativy a podpory služeb (7 %), informačních a komunikačních technologií (6 %). V rámci výroby směřují PZI především do těchto sektorů:

- strojírenství a automobilový průmysl (Volkswagen, PSA Peugeot Citroen, Kia Motors, Jaguar Land Rover)
- elektrotechnický průmysl (Samsung, Foxconn, Whirlpool)
- petrochemický a chemický průmysl (MOL Group, Continental, Agrofert Holding, BASF)
- hutnictví (U.S. Steel, ArcelorMittal, Nemak)
- energetika (Energetický a průmyslový holding, Enel, E.ON)
- potravinářství (Heineken, Nestlé, Meggle).

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Slovenská republika (SR) a dalších 9 států včetně ČR podepsala s členskými zeměmi EU Smlouvu o přistoupení k EU dne 16. 4. 2003 v Athénách. Národní rada SR vyslovila se smlouvou souhlas dne 1. 7. 2003. Prezident SR smlouvu ratifikoval dne 26. 8. 2003. Smlouva vstoupila v platnost dne 1. 5. 2004. Vzájemný obchod mezi SR a členskými státy EU probíhá bez cel, množstevních kvót, přírůžek, certifikátů, licencí, různých formulářů i hraničních kontrol. Vstupem do EU se tedy vzájemný obchod zintenzivnil.

Smlouvy s ČR

Smluvní základnu v ekonomické a obchodní oblasti mezi Českou republikou (ČR) a Slovenskou republikou (SR) tvoří následující smlouvy:

- Smlouva mezi ČR a SR o vzájemném zaměstnávání občanů, v platnosti od 3.5.1993, sdělení 227/1993 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, v platnosti od 3.5.1993, sdělení 228/1993 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o spolupráci a vzájemné pomoci v oboru celnictví, v platnosti od 6.6.1996, sdělení 200/1996 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o společném postupu při dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi ČR a SR a jeho přechodu na ČR a SR, v platnosti od 22.5.2000, sdělení 63/2000 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o ulehčení pohraničního odbavování v silniční, železniční a vodní dopravě, v platnosti od 12.3.2001, sdělení 24/2001 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o poskytování a úhradě zdravotní péče, v platnosti od 1.4.2001, sdělení 48/2001 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, v platnosti od 14.7.2003, sdělení 100/2003 Sb.m.s.

3.4 Rozvojová spolupráce

Slovenská republika (SR) není příjemcem rozvojové pomoci, ale jejím poskytovatelem. Rozvojovou spolupráci SR upravuje zákon č. 392/2015 Z.z. Koordinátorem poskytování rozvojové pomoci je Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí SR. Realizátorem rozvojové spolupráce je několik státních institucí, např. Slovenská agentura pro mezinárodní rozvojovou spolupráci (SAMRS), Ministerstvo financí SR, Ministerstvo vnitra SR a Ministerstvo životního prostředí SR. Pod logem SlovakAid se realizují rozvojové projekty v zemích Afriky, Asie i Evropy.

Mezi programové země rozvojové spolupráce SR v letech 2019-2023 patří Gruzie, Moldavsko a Keňa.

Slovensko na rozvojovou pomoc v průběhu roku 2022 přispělo sumou 171 mil. USD, což bylo o cca 20 mil. USD více než v roce 2021. Podíl na hrubém národním důchodu (HND) dosáhl 0,15 %. Bilaterální rozvojová pomoc činila 40,20 mil. USD a multilaterální 13,71 mil. USD. Bilaterální pomoc směřovala zejména na rozvojové projekty do nejméně rozvinutých zemí v jejich procesu transformace, jako např. do Keni, na Ukrajinu, do Gruzie nebo Moldavska a dále na rozvojové post-humanitární projekty v regionech a zemích, jako např. západní Balkán. V rámci multilaterální rozvojové pomoci se jedná o příspěvky SR do OSN, EU, WTO a dalších multilaterálních organizací.

V rámci pomoci uprchlíkům započítává SR pouze pomoc osobám s deklarovaným statutem žadatele o azyl, tzn. výdaje na chráněné osoby prima facie, včetně téměř všech uprchlíků z Ukrajiny, započteny nejsou.

České firmy se mohou zapojit do rozvojové spolupráce SR prostřednictvím výzev SAMRS, které jsou zveřejňovány na webové stránce: <https://slovakaid.sk/zaradenie/aktualne-vyhlasene-vyzvy/>.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Slovensko je pro ČR druhý největší exportní trh a nabízí řadu příležitostí nejen v námi uvedených perspektivních oborech.

► Dopravní infrastruktura

Veřejná osobní doprava tvoří pouze jednu čtvrtinu z celkového podílu osobní dopravy na Slovensku. Právě z důvodu zmírňování negativních ekologických dopadů individuální automobilové dopravy je cílem zvýšení atraktivity veřejné osobní dopravy prostřednictvím modernizace a rekonstrukce infrastruktury pro veřejnou dopravu, včetně zabezpečení ekologického a nízkopodlažního vozového parku. Vedle modernizace vozového parku se další vývoj v silniční dopravní infrastruktuře orientuje na budování inteligentních dopravních systémů. Na modernizaci klíčové silniční infrastruktury je v operačním programu Obnovy a odolnosti Slovenska vyčleněno celkem 2,2 mld. EUR. Do roku 2026 by mělo být na Slovensku 48 % autobusů i trolejbusů ekologických.

► Železniční sektor

Železniční infrastruktura na Slovensku má relativně hustou síť, nicméně, její technická úroveň výrazně zaostává za vyspělými zeměmi. Prioritou je postupné rozšiřování železničních tratí a s tím související nezbytná modernizace vozového parku, přičemž na jeho obnově se již významně podílí čeští výrobci kolejových vozidel. Slovensko rovněž deklaruje svůj záměr další liberalizace dopravy, vedle obnovy vozového parku v silniční i železniční dopravě se zda naskýtají příležitosti pro vstup soukromých dopravců. Železniční doprava je dlouhodobě podfinancovaným sektorem, správce infrastruktury Železnice Slovenské republiky (ŽSR) odhaduje investiční dluh na železniční infrastrukturu na 15 mld. EUR. Na modernizaci železniční infrastruktury a obnovu mobilních prostředků je v operačním programu „Integrovaná infrastruktura“ vyčleněno celkem 1,1 mld. EUR.

► Energetika

Slovensko není ve výrobě elektrické energie soběstačné, v roce 2022 vyrobilo celkem 27 TWh elektřiny, přičemž spotřeba elektřiny činila 30,5 TWh. V elektroenergetice patří mezi příležitosti zvýšení kapacity přeshraniční přenosové soustavy kvůli plánovanému spuštění nových reaktorů v jaderné elektrárně v Mochovcích o výkonu 2 x 471 MWe. Další potenciál představuje výstavba bateriových úložišť elektrické energie či instalace zařízení využívající obnovitelné zdroje energie (větrné parky, solární elektrárny) a výroba vodíku s pomocí přebytečné elektřiny z jaderných elektráren. Příležitosti nabízí rovněž budování nabíjecích a rychlonabíjecích stanic pro elektromobily, skladování elektřiny, budování inteligentních řešení (automatizace, big data nebo smart sítě). Transformace regionu Horní Nitra po skončení těžby uhlí v roce 2023 nabízí příležitosti v projektech spojených s využitím geotermální energie.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Slovensko nastupuje trend enormního zvyšování výdajů na obranu, již v roce 2023 chce dosáhnout požadovaných 2 % HDP. Přípravuje nákup nových obrněných transportérů, nadzvukových stíhaček, houfnic, vrtulníků, moderních radarů a dalších produktů. Ministerstvo obrany SR plánuje v průběhu následujících 10ti let investovat do modernizace armády 9 mld. EUR. Přípravuje významné projekty na modernizaci pozemních sil a podzvukového letectva, které představují výraznou příležitost pro uplatnění produktů české provenience, jako jsou např. podzvukové letouny, nákladní vozidla, ruční palné zbraně, ale i celá řada dalších. Česká i Slovenská republika mají zájem o užší spolupráci svých armád a sjednocení výzbroje pro zvýšení vzájemné součinnosti a bojových schopností.

► Automobilový sektor

Automobilový průmysl je hnací silou slovenské ekonomiky, přičemž vytváří téměř 14 % HDP. V současnosti tvoří automobilový sektor na Slovensku 4 automobilky, 350 dodavatelů a agregovaně tento sektor zaměstnává 261 tisíc lidí. Slovensko je největším výrobcem automobilů na obyvatele na světě. Dochází také k rozvoji elektromobility, v roce 2030 by mělo na Slovensku jezdit podle odhadu 30 - 40 tisíc elektrických aut. Na Slovensko přichází již pátá automobilka (Volvo Cars), která bude od roku 2026 vyrábět u Košic 250 tisíc elektromobilů ročně. Automobilová výroba je pilířem slovenského průmyslu, vytváří 54 % celkové průmyslové výroby a 42 % slovenského exportu. Tvoří jej čtyři automobilky: Volkswagen, Kia, Stellantis (dříve PSA Group), Jaguar Land Rover a více než 350 dodavatelů. Automobilový průmysl zaměstnává přímo 176 tisíc lidí, přičemž agregovaně je to až 261 tisíc lidí. V roce 2022 bylo v zemi vyrobeno 1,01 mil. aut. Slovensko je již několik let největším světovým výrobcem automobilů na obyvatele, v roce 2022 vyrobilo 184 nových automobilů na tisíc obyvatel.

► Zemědělství a potravinářství

Potravinová soběstačnost na Slovensku se dlouhodobě pohybuje na úrovni 40 %, každý pracovní den přijíždí do země 800 kamionů s potravinami. Obdobná situace je i na pultech obchodních řetězců, které sice propagují slovenské potraviny, ale v konečném důsledku

jich nabízejí málo, podobně na úrovni 40 %. Slovensko nabízí nadále velké příležitosti při budování jatek, mrazíren, konzerváren, zavlažovacích zařízení a zpracovatelských kapacit pro zeleninu a ovoce. Na Slovensku je nedostatek zpracovatelských kapacit pro maso, zeleninu i ovoce a ty existující potřebují modernizaci. Konzervářský průmysl v zemi téměř zmizel. Slovensko nezbytně potřebuje investice do prvovýroby a zpracování mléka.

► **Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání**

Slovensko, jako malá země silně ekonomicky závislá na automobilovém průmyslu, se začíná výrazněji orientovat i na podporu vědy, výzkumu, inovací a vzdělávání. Do rozvoje a využití lidského kapitálu hodlá v nejbližších letech investovat 2,6 mld. EUR. Slovensko prozatím nemá přesně definovanou vizi a dlouhodobé strategické cíle, z nichž by vycházela politika a investice v oblasti vědy, výzkumu, vývoje a inovací. V zemi také chybí vědeckovýzkumná centra. Příležitosti pro české firmy se tak na Slovensku otevírají nejen v modifikovaném automobilovém průmyslu a výše zmiňované ochraně klimatu a životního prostředí, ale také v dalších oblastech, jako jsou např. úsporná energetická řešení, digitalizace výroby a státní správy a další.

Více informací lze nalézt v **Mapě oborových příležitostí pro Slovenskou republiku** - viz: https://www.mzv.cz/bratislava/cz/obchod_a_ekonomika/oborove_prilezitosti_na_slovensku/index.html

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Slovensko je pro ČR nejbližší zahraniční partner pro obchodní jednání. Čeští obchodníci se na Slovensku domluví bez problémů. Jedinou výjimkou jsou zahraniční manažeři působící ve slovenských firmách.

Češi a Slováci mají velmi blízkou kulturu a četné rodinné vazby z éry společného státu. Po rozpadu Československa ke dni 31.12.1992 pokračuje promíchávání obou národů. V ČR studuje velké množství Slováků, kteří v naší zemi ve velké míře po ukončení studií zůstávají pracovat a zakládají manželství s našimi občany.

4.2 Oslovení

Slovensko je pro většinu českých firem a podnikatelů první volbou pro export. Je to dáno geografickou, jazykovou, kulturní i politickou blízkostí. České firmy se mohou se svými budoucími obchodními partnery setkat na veletrhu, podnikatelském fóru, firemní prezentaci či jiných příležitostech na Slovensku i v ČR. Oslovení potenciálního obchodního partnera probíhá slovně a přímo. Obě strany si zpočátku většinou vymění základní informace o svých obchodních záměrech. Následně osobní schůzky či písemný kontakt mezi obchodními partnery již konkretizují obchodní záměry.

Řada firem si kontakt na svého budoucího obchodního partnera na Slovensku najde na internetu. První telefonické oslovení sekretariátu takové firmy vyžaduje následné písemné oslovení s žádostí o obchodní schůzku ve formě „Vážený pane/ vážená paní“. Křestní jméno se v oslovení nepoužívá. Obchodní partneři si většinou vykaží. Po určité době a vzájemné náklonnosti si mohou obchodní partneři tykat.

Velvyslanectví ČR na Slovensku poskytuje na základě konkrétních požadavků českých firem pracovní kontakty na potenciální obchodní partnery, obchodní komory, profesní asociace či zástupce státních úřadů na Slovensku.

Na Slovensku se české firmy domluví bez problémů. Jedinou výjimkou jsou cizí manažeři ve slovenských firmách, kteří mluví anglicky a nerozumí česky. Doporučujeme tedy předem znát seznam osob pro jednání za slovenskou stranu a jejich případnou neznalost češtiny.

4.3 Obchodní schůzka

Obchodní schůzku doporučujeme domluvit telefonicky nebo e-mailem zhruba týden předem. Žadatel o schůzku uvede svoji pozici ve firmě, navrhne datum a místo schůzky a rovněž témata k jednání. Je třeba vyčkat na písemné potvrzení schůzky od slovenské strany. V případě jednání s představiteli státních úřadů se schůzky konají výlučně na těchto úřadech. Slovenská strana je důkladně připravená. Předem se dojednává počet zúčastněných osob z české i slovenské strany. V případě jednání s představiteli soukromých firem se schůzky konají v kanceláři či restauraci. Obchodní schůzka ve firmě se koná zpravidla v časovém rozmezí 9:00 - 11:00 hod. nebo 14:00 - 16:00 hod., v restauraci v rámci oběda v rozmezí 11:30 - 13:30 hod. Večerní obchodní schůzky v restauraci nejsou obvyklé. Výjimku představují dlouhodobí obchodní partneři. Jejich pracovní schůzka večer v restauraci probíhá v rozmezí 18:00 - 21:00 hod. Při prvním obchodním jednání si partneři vyměňují vizitky. Témata k jednání se dohodnou obvykle písemně předem. Předávání dárků není na Slovensku běžné.

Obchodní schůzky probíhají celoročně. Nedoporučuje se však plánovat schůzky v období křesťanských svátků (Tři králové, Velikonoce, Cyril a Metoděj, Vánoce, Sedmibolestná Panna Marie - 15.9.) a rovněž v období dalších státních svátků na Slovensku (1.1., 1.5., 8.5., 1.9., 17.11.). Během letních prázdnin je ve státní správě pracovní režim volnější.

Zatímco v ČR je typický jistý sociální odstup při navazování společenských a obchodních kontaktů, pro Slováky je spíše charakteristické preferování neformálních až familiárních vztahů.

Na Slovensku platí, že v byznyse se pozná téměř každý s každým. To je zřejmě důvod, proč i na schůzky se zahraničním partnerem nejsou Slováci zvyklí přicházet s předem připravenými návrhy a spoléhají se na dodatečně zaslání dohody, apod. Při obchodním jednání se Slováci mnohdy vyhýbají přesnosti, disciplíně a často preferují intuici, momentální inspiraci a zdravý selský rozum. Slováci jsou většinou přesvědčeni o tom, že každý problém má nějaké řešení i za cenu menší změny daného cíle. Mnohdy hledají i třetí cestu.

Oproti ČR nejsou na Slovensku velké kulturní, náboženské, etnické odlišnosti. Slováci se však zpravidla vyhýbají konkrétnostem, jsou neformální, nejdou hned k podstatě věci a neochotně nazývají věci pravými jmény. Jejich komunikace je plná jistých narážek, náznaček, odkazů, širších souvislostí. Jako vtip Slováci často rádi podotknou, že nejsou méně zkušení či méně chytrí než jejich „starší čeští bratři“.

Na Slovensku nelze vždy spoléhat na přílišnou dochvilnost. Při obchodním jednání Slováci často pospíchají, chtějí to mít rychle za sebou a spíše se bavit neformálně. Obchodní schůzka trvá zpravidla 1 hodinu, ale může se i protáhnout.

Slováci jsou obecně emotivnější než Češi. Záleží také na momentálním společenském a politickém klimatu. Tento rys však není moc výrazný.

Na Slovensku existuje jistá konkurence mezi západem a východem. Tím, že se do Bratislavy a na západ Slovenska stěhuje za prací a byznysem hodně lidí z východního Slovenska, tak se tyto jisté rozdíly navenek stírají. Zároveň jsou však patrné rozdíly v jednání s „tvrďáky“ Bratislavy a s tzv. přistěhovalci z východu Slovenska.

Dříve se při obchodních jednáních na Slovensku nabízel tvrdý alkohol. V současnosti je to spíše výjimkou. Hostitel může nabídnout při pracovním obědě pivo či skleničku vína. V případě jednání s obchodními partnery na východním Slovensku se může objevit v nabídce i tvrdý alkohol domácí výroby (nejčastěji borovička).

Oblečení na pracovní jednání je běžně jako v ČR. Očekává se pánský oblek a dámský kostým.

Většinou se na účastnících obchodního jednání dohodnou obě strany telefonicky či e-mailem na začátku při přípravě schůzky. Složení a počet členů týmu závisí na rozsahu agendy. Věkové a genderové složení týmu nehraje roli. Obchodní jednání vede zpravidla ředitel firmy nebo ředitel odboru státního úřadu. Pro jednotlivá témata mají při jednání experty na danou oblast.

Na Slovensku není obvyklé pozvat obchodního partnera domů. V případě, že jde o dlouholetého obchodního partnera, se to může stát. Hlavním místem pro obchodní schůzky jsou kanceláře a restaurace.

4.4 Komunikace

Na Slovensku se domluvíte bez problémů česky. Jedinou výjimkou jsou cizí manažeři ve slovenských firmách, kteří mluví anglicky a nerozumí česky. Doporučujeme tedy předem znát seznam osob pro jednání za slovenskou stranu a jejich případnou neznalost češtiny.

Obecně se uvádí, že politika je tabu. Téměř žádné jednání se však neobejde bez zmínky o aktuální politické situaci. Ze strany Slováků často zazní, že ani v ČR na tom nejsme politicky lépe. Jistým tabu je náboženství a s tím související otázka potratů. K dalším komunikačním tabu patří LGBT, genderová agenda, Slovenský stát za 2. světové války a otázky platů.

Zpočátku je nejlepší a nejjednodušší komunikovat telefonicky a e-mailem. Při řešení složitějších problémů a citlivých otázek doporučujeme osobní jednání.

4.5 Doporučení

Českým podnikatelům a firmám doporučujeme, aby si před vlastním rozhodnutím vstoupit na slovenský trh udělali důkladný průzkum slovenského trhu u svého výrobku či služby. Prospěšné je určitě navštívit příslušný oborový veletrh v Bratislavě či Nitře, který poskytne základní informaci o aktuální situaci a konkurenci na slovenském trhu. Českým podnikatelům a firmám také doporučujeme domluvit se s místní firmou na právním poradenství v oblasti podnikání na Slovensku. Zároveň mohou české firmy a podnikatelé kontaktovat příslušné oborové asociace či svazy a obchodní a průmyslové komory v jednotlivých regionech Slovenska (SOPK).

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Bratislavě je připraven českým firmám a podnikatelům pomoci při získávání kontaktů na potenciální obchodní partnery na Slovensku. Velvyslanectví se významně podílí na různých firemních prezentacích v rámci projektů na podporu ekonomické diplomacie (PROPED) a pořádá podnikatelská fóra s cílem více propojit české a slovenské firmy v různých oborech. Vzhledem ke geografické blízkosti Slovenska se české firmy často prezentují na veletrzích v Bratislavě a v Nitře. Velvyslanectví se snaží podporovat české firmy osobní účastí na veletržním stánku.

4.6 Státní svátky

Seznam státních svátků na Slovensku:

- 1.1. - Den vzniku Slovenské republiky
- 6.1. - Zjevení Páně/Tři králové a vánoční svátek pravoslavných křesťanů
Velký pátek - pohyblivé datum, v roce 2024 je Velký pátek 29.3.2024
Velikonoční pondělí - pohyblivé datum, v roce 2024 je Velikonoční pondělí 1.4.2024
- 1.5. - Svátek práce
- 8.5. - Den vítězství nad fašismem
- 5.7. - Svátek svatého Cyrila a svatého Metoděje
- 29.8. - Výročí Slovenského národního povstání
- 1.9. - Den Ústavy Slovenské republiky
- 15.9. - Panna Marie Sedmibolestná
- 30.10. - Výročí deklaráce slovenského národa
- 1.11. - Svátek Všech svatých
- 17.11. - Den boje za svobodu a demokracii
- 24.12. - Štědrý den
- 25.12. - První svátek vánoční
- 26.12. - Druhý svátek vánoční

Na Slovensku je tradice uctívat především Slovenské národní povstání, kdy se po celé zemi na různých místech kladou věnce.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Slovenská republika (SR) je pro většinu českých firem a podnikatelů první volbou pro export. Je to dáno geografickou, jazykovou i kulturní blízkostí. Před vstupem na slovenský trh je třeba věnovat pozornost průzkumu trhu, zjistit si potenciální zájem o výrobek či službu a zpracovat obchodní a marketingový plán. Konkurence je stejně jako v ČR obrovská. Slovenský zákazník se rozhoduje podle kvality a ceny. Prodej českých výrobků je obvykle prováděn přímo slovenskému odběrateli, a to především u zboží investičního charakteru (např. stroje, dopravní prostředky, energetická zařízení) nebo do velkoobchodní sítě (spotřební zboží, potraviny, atd.). Slovenská maloobchodní síť je pod silným vlivem velkých nadnárodních řetězců. U potravin je maloobchodní síť velmi koncentrovaná a vstoupit do ní je obtížné. Sloveňští dovozci nechtějí obchodovat přes prostředníky a hledají přímé kontakty na výrobce, což pro konečného zákazníka v SR znamená zpravidla nižší cenu. Důležitým faktorem je zajištění záručního i pozáručního servisu.

České výrobky se mnohdy uplatňují díky cenové konkurenceschopnosti oproti výrobkům ze západní Evropy. Na druhou stranu však české firmy nadále podceňují vlastní propagaci. Pro distribuční činnost v SR si česká firma nemusí zřizovat organizační složku v SR. Rozhodnutí o zřízení či nezřízení organizační složky zahraniční firmy na Slovensku závisí na ekonomických faktorech i oboru činnosti. V případě, že jde pouze o krátkodobou zkoušku, nemusí zde česká firma zřizovat organizační složku. Jestliže však česká firma plánuje rozšiřovat své aktivity na Slovensku, dříve či později se nevyhne založení organizační složky zahraniční (české) firmy na Slovensku. Distribuci výrobků na Slovensku může česká firma zabezpečit buď vlastními zaměstnanci, nebo smluvně prostřednictvím místních obchodních zástupců. V případě obchodních zástupců nejde o pracovněprávní, ale o obchodněprávní vztah. Ten se řídí ustanovením §§ 652 až 672a zákona č. 513/1991 Sb., Obchodního zákoníku ve znění pozdějších předpisů.

SR je stejně jako ČR součástí celní unie EU, což znamená uplatňování stejných celních sazeb a společných pravidel vůči třetím zemím a neexistence cel a jiných omezení ve vzájemném obchodu. Obchod s třetími zeměmi upravují zvláštní celní předpisy (např. Celní kodex, nařízení Evropské komise a Rady EU). Dovozní a vývozní omezení se v SRu vztahují na následující zboží:

- výrobky obranného průmyslu
- dovoz, vývoz, transfer určených výrobků na civilní použití (zbraně, munice, černý prach, bezdýmný prach)
- zboží a technologie dvojího užití
- vybrané nebezpečné látky a přípravky (chemické látky)
- prekurzory drog
- prekurzory výbušnin
- obchod s ocelí, textilem, oděvy, dřevem
- mučící nástroje

Obchodování s výše uvedenými výrobky podléhá schvalovacímu (licenčnímu) řízení. Státní ústav pro kontrolu léčiv požaduje, aby držitelé povolení na distribuci léků do velkoobchodu hlásili dovoz léků, které nejsou v SR registrované, a to podle § 18 odst. 1 písm. h) zákona č. 362/2011 Z.z. o lécích a zdravotnických pomůckách. Neregistrované léky mohou být do SR dovezeny pouze na základě povolení Ministerstva zdravotnictví SR.

Dovoz a vývoz zboží v rámci EU nepodléhá cłům a neprobíhá ani žádné celní řízení. Firmy a podnikatelé mají povinnost nahlašovat svoje obchodní toky na území EU při překročení stanovených hodnot, a to registrací do systému Intrastat. Pokud v kalendářním roce dosáhne hodnota kumulovaného vývozu firmy do zemí EU 400.000 eur, pak se musí tato firma registrovat do Intrastat. U dovozu se jedná o kumulovanou hodnotu 200.000 eur. Při překročení těchto hodnot se hlášení o vývozu zboží a dovozu zboží provádí měsíčně elektronicky přes systém CEP na příslušný celní úřad. Minimální hodnota obchodní transakce pro hlášení do Intrastat je 200 eur.

Obchod s třetími zeměmi je zatížen větší administrativou. U celního řízení se může podnikatel zastupovat sám nebo může využít služby odborníka. Této službě je vhodné využít v případě, že podnikatel obchoduje s třetími zeměmi výjimečně a nemá pro něj smysl zaměstnávat vlastního celního deklaranta. Celní řízení obvykle zajišťují i přepravní společnosti (speditéři). Celní řízení začíná podáním celního prohlášení, které musí obsahovat všechny požadované přílohy (např. faktury, kupní smlouvu, doklad o přepravě zboží, doklad o pojištění zboží). Celní prohlášení při vývozu i dovozu zboží se podává elektronicky. Při vývozu zboží se neuplatňuje DPH. Celní řízení při dovozu ze třetích zemí je od 1.7.2021 povinné u každé zásilky. Na základě celního prohlášení vyměřuje celní úřad celní dluh, který tvoří dovozní clo, DPH a případně i spotřební clo. Všichni podnikatelé se sídlem v EU, kteří komunikují s celními orgány, musí požádat o zaregistrování a přidělení čísla EORI (Economic Operators Registration and Identification system). Toto číslo se používá při styku s celními orgány v celé EU. Na Slovensku je registračním úřadem Finanční ředitelství SR v Popradu.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Česká firma může na Slovensku podnikat prostřednictvím následujících forem:

- společnost s ručením omezeným (s.r.o.)
- akciová společnost (a.s.)
- komanditní společnost (k.s.)
- veřejná obchodní společnost (v.o.s.)
- pobočka zahraniční firmy

Hlavní formou podnikání je společnost s ručením omezeným (s.r.o.). Může ji založit jedna nebo více fyzických osob, ale i jedna nebo více právnických osob. Minimální vklad každého společníka je 750 eur. Základní kapitál s.r.o. je minimálně 5.000 eur. Hlavní výhodou s.r.o. je omezení ručení do výše základního jmění. Naproti tomu živnostník ručí veškerým svým majetkem. Založení s.r.o. trvá obvykle 7-10 pracovních dní.

Mezi nezbytné dokumenty pro založení firmy patří: zakladatelská smlouva, podpisové vzory jednatelů, prohlášení zakladatele, prohlášení správce vkladu, apod. Nutným úkonem pro založení firmy je zápis do Obchodního rejstříku u příslušného okresního soudu. Zápis stojí 150 eur (s.r.o., komanditní společnost, veřejná obchodní společnost) nebo 750 eur (akciová společnost). Základní kapitál akciové společnosti je minimálně 25.000 eur.

Každá firma musí elektronicky požádat také o registraci na Finančním úřadě k placení daně z příjmu (přidělení DIČ), v Sociální pojišťovně (pro placení odvodů na sociální pojištění za své zaměstnance) a ve zdravotní pojišťovně (odvody na zdravotní pojištění).

Český občan může na Slovensku podnikat také jako živnostník. K registraci se na místně příslušném živnostenském úřadu předkládají následující doklady:

- výpis z trestního rejstříku
- notářem ověřená kopie českého živnostenského oprávnění
- doklad prokazující oprávnění užívat nemovitost (pokud se adresa místa podnikání liší od místa bydliště)
- souhlas se zpracováním osobních údajů.

Živnostenský úřad zaregistruje žadatele do zdravotní pojišťovny, na Finančním úřadě (přidělení IČO). Osvědčení o živnostenském oprávnění se vydává do 3 pracovních dní od doručení požadovaných dokladů. Živnostníci jsou vedeni v Živnostenském rejstříku. V prvním roce podnikání nemusí živnostník platit odvody do Sociální pojišťovny a platí jen minimální zdravotní pojištění. Živnosti se dělí na volné, řemeslné a vázané. U volných živností stačí splnit všeobecné podmínky pro provozování živnosti. U řemeslných a vázaných živností je nutné splnit i zvláštní podmínky pro provozování živnosti (např. vzdělání, délka praxe v oboru). Oprávnění na volnou živnost stojí 5 eur a na řemeslnou nebo vázanou živnost 15 eur. Pozastavit živnost lze nejméně na 6 měsíců a nejdéle na 3 roky. Živnostník vede jednoduché účetnictví. Může uplatňovat paušální výdaje do výše 60 % příjmů, nejvíce však 20.000 eur za rok.

5.3 Marketing a komunikace

Náklady na reklamu výrobků či služeb v hromadných sdělovacích prostředcích (HSP) či na reklamních plochách (billboard) u dálnic či silnic první třídy na Slovensku jsou vysoké. Toto si mohou dovolit pravděpodobně pouze velké české firmy. Na různých televizních kanálech, rádiích či v tištěných médiích na Slovensku byly zaznamenány například reklamy na automobily Škoda, pivo Pilsner Urquell, telekomunikační služby od firmy O2, energetické služby od ČEZ ESCO či Energetického průmyslového holdingu (EPH), bankovní služby od mBank či Fio.

Velká většina českých firem a podnikatelů využívá či může využívat k propagaci svých výrobků a služeb na slovenském trhu odborné časopisy a rovněž elektronický měsíční časopis, který vydává Slovenská obchodní a průmyslová komora (SOPK). Nabídky či poptávky po obchodní spolupráci mohou být rovněž zaslány jednotlivým oborovým asociacím a svazům na Slovensku. Další možností je propagace na internetu či prostřednictvím různých sociálních sítí (např. YouTube, Facebook, Instagram), která v současné moderní a progresivní době nabývá na stále větším významu.

Tradičním a velmi efektivním nástrojem propagace výrobků či služeb na Slovensku stále zůstává účast českých firem a podnikatelů na oborových mezinárodních veletrzích a výstavách. Takové akce jsou na Slovensku hodně navštěvované i zákazníky z okolních zemí (Polsko, Maďarsko, Rakousko) a mají vysokou úroveň. K tradičním veletržním městům na Slovensku patří Bratislava a Nitra. Spíše regionální než mezinárodní charakter pak mají veletrhy a výstavy v Trenčíně. Ty lze doporučit v případě cestovního ruchu pro prezentaci příhraničních moravských krajů či okresů slovenským turistům.

České firmy, které mají zájem o zajištění prezentace svých výrobků či služeb nebo dokonce zajištění tzv. roadshow prezentací po celém Slovensku mohou využít služby celé řady marketingových a reklamních agentur na Slovensku, které realizují projekty na zakázku podle přání zákazníka.

Při vzájemné komunikaci se téměř žádné jednání neobejde bez zmínky o aktuální politické situaci. Doporučujeme však o citlivých politických tématech mluvit zdrženlivě. Jistým tabu v komunikaci by mělo být náboženství a s tím související otázka potratů. K dalším komunikačním tabu patří LGBT, genderová agenda, Slovenský stát za 2. světové války a otázky platů. Rovněž nedoporučujeme příliš rozebírat příčiny rozdělení bývalého společného státu Československa.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Duševní vlastnictví je majetek nehmotné povahy. Je předmětem právní ochrany a jeho používání je proto vázané na souhlas autora nebo tvůrce. Právo duševního vlastnictví obsahuje dvě oblasti:

- 1) autorské právo a práva související s autorským právem - souvisí především s uměleckou, kulturní oblastí
- 2) právo průmyslového vlastnictví - souvisí především s hospodářskou, technickou oblastí.

V oblasti autorského práva platí na Slovensku autorský zákon č. 185/2015 Z.z. Upravuje vztahy, které vznikají v souvislosti s vytvořením a použitím autorského díla nebo uměleckého výkonu, s výrobou a použitím zvukového záznamu, audiovizuálního záznamu nebo vysílání, s vytvořením nebo zhotovením a použitím počítačového programu nebo databáze tak, aby byla chráněna práva a oprávněné zájmy autora, výkonného umělce, výrobce zvukového a audiovizuálního záznamu, rozhlasového a televizního vysílatele, autora počítačového programu, autora databáze a zhotovitele databáze. Autorské právo chrání díla (např. literární, hudební, fotografická, architektonická), jiné předměty ochrany, k nimž se vážou práva související (umělecký výkon, záznam zvukový a audiovizuální, počítačové programy a databáze). Na ochranu autorských práv není nutná žádná registrace, protože vzniká automaticky.

Právo průmyslového vlastnictví chrání předměty vytvořené tvořivou duševní činností (např. vynálezy, technická řešení, designy apod.), nebo zboží a služby prostřednictvím označení (např. ochranné známky). Na ochranu práv průmyslového vlastnictví je nutná registrace. Tu zajišťuje Úřad průmyslového vlastnictví SR.

Ochranu práv průmyslového vlastnictví zajišťují na Slovensku následující zákony:

- zákon č. 435/2001 Z.z. o patentech, ochranných osvědčcích
- zákon č. 444/2002 Z.z. o designech
- zákon č. 506/2009 Z.z. o ochranných známkách

Českým firmám doporučujeme registraci práv průmyslového vlastnictví na Slovensku. K jejich porušení dochází, i když porušení může vést k přestupkovému řízení, občanskoprávnímu soudnímu řízení či trestnímu postihu.

5.5 Trh veřejných zakázek

Od roku 2016 je na Slovensku v platnosti zákon č. 343/2015 Z.z. o veřejných zakázkách (zákon o verejnom obstarávaní). Jeho cílem je zefektivnění procesů zakázek za využití povinné elektronizace procesu. Zákon definuje zadávání zakázek na dodávku zboží, zakázek na uskutečnění stavebních prací, zakázek na poskytnutí služeb, soutěže návrhů, zadávání koncesí na stavební práce, zadávání koncesí na služby a správu ve veřejných zakázkách. Zákon dále například definuje nebo upravuje:

- elektronické tržiště - vyhlásovatelé veřejné zakázky a jeho základní povinnosti
- finanční limity
- změny smlouvy, rámcové dohody a koncesní smlouvy během jejich trvání
- dokumentaci během celého procesu veřejné zakázky
- rozdělení zakázek na části
- podmínky účasti ve veřejných zakázkách
- využití subdodavatelů
- kritéria pro vyhodnocení nabídek
- zadávání zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti, apod.

Veřejné zakázky jsou zveřejňovány ve Věstníku Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO), na stránce: www.uvo.gov.sk

Zákon o veřejných zakázkách č. 343/2015 Z. z. je každoročně novelizován. Cílem změn je zefektivnění a zjednodušení procesu veřejných zakázek. Poslední novela zákona o veřejných zakázkách platná od 1.1.2020 zkrátila lhůty pro předložení nabídek. Zjednodušila se také příprava nabídky. Předkládá se méně dokladů, některé doklady je potřeba vyřadit jednou a mají platnost 3 roky. Zvýšily se finanční limity na jednotlivé typy zakázek. Limit pro přímé zakázky u nákupu zboží, služeb a v oblasti stavebnictví je nyní 180.000 eur. Kvůli spekulativnímu jednání podnikatelských subjektů byl zaveden institut tzv. zjevně bezdůvodných námitek. Desetinásobně se zvýšila kauce za podání námitek, a to z 0,1 % na 1 % z předpokládané hodnoty zakázky. Minimální výška kauce je 2.000 eur, maximální výše kauce se zvýšila na 50.000 eur.

V roce 2021 byl novelizací zákona zvýšen finanční limit pro tzv. zakázky malého rozsahu, které nespádají do působnosti zákona, z 5 000 eur na 10 000 eur. Novelou bylo ze zákona vypuštěno označení specifické a jedinečné požadavky předmětu zakázky. Novela zavádí i tzv. zelené kvóty ve veřejných zakázkách.

Veřejné zakázky na Slovensku jsou zveřejňovány v elektronické podobě ve Věstníku veřejného obstarávání, který vydává Úřad pro veřejné obstarávání SR se sídlem v Bratislavě. Jedná se o nezávislý ústřední orgán státní správy. Mezi hlavní kompetence Úřadu patří:

- vykonává státní správu v oblasti veřejných zakázek
- vykonává dohled nad veřejnými zakázkami
- spolupracuje s Evropskou komisí a zabezpečuje plnění informační povinnosti vůči Evropské komisi
- vydává v elektronické podobě Věstník veřejných zakázek
- vede seznam podnikatelů a registr osob se zákazem účasti ve veřejných zakázkách
- certifikuje nástroje a prostředky veřejných zakázek a akredituje právnické a fyzické osoby
- metodicky usměrňuje účastníky procesu veřejných zakázek
- implementuje zákon o veřejných zakázkách č. 343/2015 Z.z.

Ročně se realizuje na Slovensku několik tisíc veřejných zakázek v celkové hodnotě 4-5 mld. eur. Nejvíce veřejných zakázek vyhlašuje státní správa (71 %), následuje územní samospráva (24 %) a ostatní (5 %). Většina soutěží na malé a velké zakázky probíhá elektronicky. Některé z nich dávají uchazečům pouze krátký čas na předložení nabídky. Proto je v první řadě potřeba sledovat způsob, jakým se nabídka předkládá a také lhůtu, do které je nutné nabídku předložit. Doporučuje se denně sledovat svoji e-mailovou schránku a na žádost o předložení nabídky včas reagovat. Uchazeči o veřejné zakázky by se měli zaregistrovat do Seznamu hospodářských subjektů. Registrace je platná 3 roky, čímž se zásadně odbourává administrativní zátěž.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební styk mezi českými a slovenskými firmami probíhá zpravidla bezhotovostně v eur v rámci systému SEPA (Single Euro Payments Area). Podle zákona č. 394/2012 Z.z. o omezení plateb v hotovosti je maximální výše platby v hotovosti v obchodním styku omezena na 5.000 eur. Po přijetí opatření proti daňovým únikům se platební morálka na Slovensku zlepšila. Důkazem toho je podle Finanční správy SR vyšší výběr daní. V každém případě je nutné být v obchodním styku opatrný a bonitu obchodních partnerů na Slovensku si prověřit. Doba splatnosti faktur na Slovensku se pohybuje zpravidla od 30 do 90 dní v závislosti na typu zboží (potraviny, spotřební zboží, investiční zboží) a délce spolupráce mezi firmami. Platební morálka je obecně na Slovensku dobrá.

V případě obchodního sporu doporučujeme záležitost nejprve konzultovat s místní právní kanceláří a následně se podle potřeb obrátit na soud nebo na Rozhodčí soud Slovenské obchodní a průmyslové komory (SOPK) v Bratislavě. Některé právní firmy poskytují služby v ČR i na Slovensku (např. Peterka & Partners, V4 Legal, Havel & Partners, Cottyn, Kvasňovský & Partners, PRK Partners), a proto lze v tomto směru využít i jejich služeb.

V případě prověření bonity obchodního partnera na Slovensku doporučujeme obrátit se na společnost CRFI - Slovak Credit Bureau. Kromě toho nabízí služby v oblasti získání informací o vlastnické struktuře či hledání klíčových manažerů konkrétní slovenské firmy. Finanční situaci firem lze preventivně ověřit i přes stránku společnosti Finstat na stránce: www.finstat.sk

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Mezi Slovenskou republikou (SR) a Českou republikou (ČR) neexistuje vízová povinnost. Občané ČR mohou překročit státní hranice s platným cestovním pasem nebo občanským průkazem. Doporučuje se, aby se jednalo o občanské průkazy se strojově čitelnou zónou tak, jak je vyžadováno při vstupu na území ostatních států EU. Nezletilí musí mít vlastní cestovní doklad nebo musí být zapsáni do cestovního dokladu rodičů. Slovenská republika je součástí Schengenského prostoru od prosince 2007. Při cestě autem na Slovensko je nutné mít platný řidičský průkaz, osvědčení o evidenci vozidla, potvrzení o zaplacení povinného ručení (tzv. zelená karta). Při převozu domácích zvířat je potřebný platný mezinárodní očkovací průkaz i cestovní pas pro zvíře.

Podmínky pro pronájem vozidla na Slovensku jsou zhruba stejné jako v ČR včetně půjčoven aut. Městská hromadná doprava je rovněž na stejné úrovni jako v ČR, úroveň železniční dopravy je u nás vyšší. Z vlakového nádraží v Bratislavě se dostanete do centra města jednoduše autobusem, tramvají, taxíkem i pěšky. Z letiště v Bratislavě do centra města se lze dostat autobusem nebo taxíkem (cena cca 10 euro). Na Slovensku působí několik českých dopravců (např. RegioJet, Leo Express, ČSA).

K oblastem se zvýšeným rizikem nebezpečí na Slovensku patří vysokohorské oblasti Vysokých Tater. Z důvodu ne zcela vyhovující dopravní infrastruktury patří k rizikovým místům i některé úseky silnic. Městská kriminalita existuje i na Slovensku. Ve větších městech můžete být v noci okradeni, potkáte žebračky, bezdomovce, drogově závislé osoby i silně podnapilé osoby. S takovými osobami doporučujeme neudržovat oční kontakt a nereagovat na různé narážky. Je třeba si také dávat pozor na svoje věci v průběhu různých hudebních festivalů, vánočních trhů, ve velkých nákupních centrech, nočních klubech či v městské hromadné dopravě. Zvýšená kriminalita panuje v některých oblastech středního i východního Slovenska. Nedoporučujeme zastavovat autem v těchto regionech v obcích za účelem nákupu různých lesních plodů, které se nabízejí u silnice.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizích občanů na Slovensku upravuje zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zaměstnanosti. Ze zákona vyplývají povinnosti pro slovenského zaměstnavatele o evidenci českých zaměstnanců.

Dále je na Slovensku v platnosti zákon č. 351/2015 Z.z. o přeshraniční spolupráci při vysílání zaměstnanců na výkon prací při poskytování služeb.

Český zaměstnavatel vysílající zaměstnance v rámci poskytování služeb na Slovensko musí nejpozději v den vyslání oznámit na Národní inspektorát práce (NIP) Slovenské republiky následující údaje:

- svoje obchodní jméno a sídlo (pokud jde o právnickou osobu) a svoje obchodní jméno nebo jméno a příjmení a místo trvalého pobytu (pokud jde o fyzickou osobu)
- svoje IČO (pokud ho má přidělené) a rejstřík, kde je zapsán
- předpokládaný počet vyslaných zaměstnanců (uvést jmenovitě)
- jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu a státní občanství vyslaného zaměstnance
- den začátku a konce vyslání
- místo výkonu práce a druh práce vykonávané vyslaným zaměstnancem během vyslání
- název služby nebo služeb, které bude český zaměstnavatel poskytovat prostřednictvím vyslaného zaměstnance na Slovensku
- jméno, příjmení a adresu (na Slovensku) osoby pověřené k doručování písemností, která se bude během vyslání nacházet na území Slovenska (kontaktní osoba).

Český zaměstnavatel si tuto povinnost splní elektronicky - vyplní emailový kontakt, zaregistruje se a vytvoří si konto. Po zaregistrování bude moci oznámit vyslání zaměstnanců a následně uvedené údaje spravovat (uvést změnu u aktuálně vyslaných zaměstnanců nebo doplnit nově vyslané zaměstnance).

Český zaměstnavatel si může tuto povinnost splnit i v listinné podobě.

- registrační formulář je dostupný na webu Národního inspektorátu práce i s příslušným postupem. Český zaměstnavatel je povinen během vyslání svých zaměstnanců na Slovensku v místě výkonu práce u kontaktní osoby
- uchovávat pracovní smlouvu nebo jiný doklad potvrzující pracovněprávní vztah s vyslaným zaměstnancem
- vést a uchovávat evidenci pracovní doby vyslaných zaměstnanců
- uchovávat doklady o vyplacené mzdě vyslanému zaměstnanci za práci vykonanou během vyslání.

Tyto povinnosti podle zákona platí pro každé vyslání (1 den až maximálně 12 měsíců s možností prodloužení na 18 měsíců).

Od 1.1.2022 je minimální mzda na Slovensku ve výši 646 eur měsíčně.

Při využití zdravotní péče českými občany na Slovensku rozlišujeme dvě situace.

1) Nevýdělečný pobyt (turistika, dovolená)

Čeští občané jsou ošetřeni za stejných podmínek jako Slováci. Musí předložit průkaz české zdravotní pojišťovny, který je zároveň Evropským průkazem zdravotního pojištění. Průkaz by měla akceptovat všechna zdravotnická zařízení, která mají smlouvu s některou ze slovenských veřejných zdravotních pojišťoven (VZP, Doversa, Union). Českému občanovi bude poskytnuta nezbytná zdravotní péče na účet jeho české zdravotní pojišťovny. Pokud je český občan nucen z nějakých důvodů zaplatit za poskytnutou zdravotní péči, je třeba uchovat originály účtů o zaplacení i příslušné lékařské zprávy a obrátit se na svou českou zdravotní pojišťovnu se žádostí o refundaci. Doporučujeme v každém případě před cestou na Slovensko uzavřít komerční cestovní pojištění. To zajistí ošetření i nad rámec nezbytné zdravotní péče. Komerční cestovní pojištění do Tater by mělo kryt i rizika spojená s vysokohorskou turistikou či lyžováním, včetně zásahu Horské služby. Některé záchranné akce Horské služby jsou zpoplatněné.

2) Výdělečný pobyt

Pokud český občan vyjíždí za prací na Slovensko, před odjezdem informuje Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) a zdravotní pojišťovnu. Od data zahájení výdělečné činnosti na Slovensku se odhlásí z českého systému zdravotního pojištění (nejdéle však do 8 dní po odjezdu). Pojišťovnám stačí zaslat doklad o výdělečné činnosti (pracovní smlouva, potvrzení o registraci ve slovenské sociální i zdravotní pojišťovně). Po návratu ze Slovenska domů se občan ČR opětovně přihlásí u své zdravotní pojišťovny a musí předložit doklad o zdravotním i sociálním pojištění na Slovensku a jeho délce.

5.9 Veletrhy a akce

Účast českých firem a podnikatelů na oborových mezinárodních i regionálních veletrzích a výstavách na Slovensku plně doporučujeme.

Veletržními městy na Slovensku jsou Bratislava a Nitra, v případě regionálních veletrhů a výstav Trenčín.

Každoročně se na Slovensku konají veletrhy cestovního ruchu, gastronomie, zemědělství a potravinářství, stavebnictví, strojírenství, elektrotechniky i dalších oborů.

Přesné termíny veletrhů a výstav v roce 2024 prozatím nejsou k dispozici.

Významné mezinárodní veletrhy a výstavy na Slovensku:

CONECO, RACIOENERGIA (stavebnictví, energetika), 22. 3. - 25.3.2023, Bratislava

Mezinárodní stavební veletrh je zaměřen na stavby, rekonstrukce, zařizování exteriéru a interiéru a také na úspory energie

AUTOSALON BRATISLAVA 2023 (autosalon), 20.4. - 23.4.2023

Mezinárodní autosalon Bratislava - nejkompaktnější automobilová akce svého druhu ve střední Evropě

EXPO ITF SLOVAKIATOUR (cestovní ruch), 20.4. - 23.4.2023, Bratislava

Mezinárodní veletrh cestovního ruchu

DANUBIUS GASTRO (gastronomie), 20.4. - 23.4.2023, Bratislava

Mezinárodní veletrh, který mapuje trendy v segmentu gastronomie

NÁBYTOK A BÝVANIE 2022 (nábytek a bytové doplňky), 26.4. - 30.4.2023, Nitra

31. ročník mezinárodního veletrhu nábytku, bytových doplňků, designu a architektury

MEZINÁRODNÍ STROJÍRENSKÝ VELETRH, 23.5. - 26.5.2023, Nitra

28. ročník mezinárodního veletrhu strojů, nástrojů, zařízení a technologií

AGROKOMPLEX (zemědělská a potravinářská výstava), 17.8. - 20.8.2023, Nitra

48. ročník mezinárodní zemědělské a potravinářské výstavy

IDEB (obrná technika), 3.10. - 5.10. 2023, Bratislava

Mezinárodní veletrh obranné techniky IDEB zahrnuje prezentaci obranné techniky, dynamické ukázky zákroků ozbrojených sil, konferenci věnovanou otázkám bezpečnosti včetně té kybernetické

MODDOM (nábytek, bytové doplňky a interiérový design), 18.10. - 22.10.2023, Bratislava

Tento Mezinárodní veletrh nabízí výběr nábytku, doplňků a množství novinek z interiérového designu. Veletrh nábytku doprovází výstava výtvarného umění ART, neboť umění a bydlení k sobě jednoznačně patří.

INTERBEAUTY (kosmetika, krása), 10. - 11.11.2023, Bratislava

Mezinárodní veletrh se zaměřuje na sektory spotřebního zboží, oblečení, kosmetiky, hygieny, krásy a zdraví

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky na Slovensku

Hviezdoslavovo nám. 8

810 00 Bratislava

tel.: +421 2 5920 3303 (ústředna)

e-mail: bratislava@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/bratislava

ekonomické oddělení - tel: +421 2 5920 3323, email: commerce_bratislava@mzv.cz

konzulární oddělení - tel +421 2 5920 3340, e-mail: consulate_bratislava@mzv.cz

Pracovní doba:

pondělí - pátek 7:45 hod. - 16:15 hod.

Spojení z letiště a z centra města:

Pro dopravu z letiště M. R. Štefánika v Bratislavě na Velvyslanectví ČR v Bratislavě je možné použít taxi nebo autobus městské hromadné dopravy č. 61. Autobus jezdí k budově Hlavního železničního nádraží (Hlavná stanica), která se nachází cca 2 km od budovy Velvyslanectví ČR. Od budovy Hlavního železničního nádraží se lze dostat k budově Velvyslanectví ČR tramvají č. 1 (výstupní zastávka Jesenského) a následně 5 minut pěšky nebo autobusem č. 93 (výstupní zastávka Zochova) a následně 7 minut pěšky.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- Záchranka: 155, 112
- Policie: 158, 112
- Městská policie: 159
- Hasiči: 150, 112
- Informace o telefonních číslech v SR: 1181
- Informace o telefonních číslech v zahraničí: 12149
- Informační a dispečerská služba motoristům: 18 123, 1815
- Havarijní a nouzová služba pro motoristy: 18 128, 18 154
- Havarijná služba: 0123
- Letecká záchranná služba: 18 155
- Horská záchranná služba: 18 300
- Dopravní záchranná služba (SČK): odstraňování následků dopravních nehod 154

Odtahová a asistenční služba:

- Global assistance Slovakia: 18 118
- Slovenský autoturist klub (SATC): 18 124
- Autoklub Slovakia Assistance: 18 120, 18 112
- Dopravní servis: *75 (z mobilního telefonu)

Zdravotní pojišťovny:

- Dóvera: 0800 150 150
- Všeobecná zdravotná poisťovňa: 0850 003 003
- Union: 0850 003 333

Mobilní operátoři a pevné linky:

- Orange Slovensko - zákaznická linka: 905
- O2 Slovakia - zákaznická linka: 949
- Slovak Telekom - zákaznická linka: 0800 123 456
- 4ka - zákaznická linka: 950
- Poruchová služba pevných telefonních linek: 12129

Další užitečná telefonní čísla:

- Univerzální hlasová informační služba: 1180
- Info asistent (24 hodin denně), jízdní řády, letové řády, ubytování, zdravotnická zařízení, pracovní nabídky a jiné: 12 111
- Stella servis: informace pro motoristy: *75
- Autoklub Slovakia Assistance - motoristické informace: 18 124
- Ohlašování telefonních poruch: 12 129
- Přesný čas: 12 110
- Dětská linka záchrany: 0800 112 112
- Svoboda zvířat: 16 187
- Linka pomoci oběti násilí: 0850 111 321
- Linka důvěry: 02 4446 0606
- Elektřina - hlášení poruchy: 0800 111 567
- Voda - hlášení poruchy: 0800 121 333
- Plyn - hlášení poruchy: 0850 111 727

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Prezidentka SR - <https://www.prezident.sk/>
Národní rada SR - <https://www.nrsr.sk/web/>
Úřad vlády SR - <https://www.vlada.gov.sk/>
Ministerstvo financí SR - <https://www.mfsr.sk/sk/>
Ministerstvo hospodářství SR - <https://www.mhsr.sk/>
Ministerstvo investic, regionálního rozvoje a informatizace SR - <https://www.mirri.gov.sk/>
Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí SR - <https://www.mzv.sk/>
Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR - <https://www.mpsr.sk/>
Ministerstvo dopravy a výstavby SR - <https://www.mindop.sk/>
Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny SR - <https://www.employment.gov.sk/sk/>
Ministerstvo životního prostředí SR - <https://www.minzp.sk/>
Ministerstvo obrany SR - <https://www.mosr.sk/>
Ministerstvo vnitra SR - <https://www.minv.sk/>
Ministerstvo spravedlnosti SR - <https://www.justice.gov.sk/Stranky/default.aspx>
Ministerstvo školství, vědy, výzkumu a sportu SR - <https://www.minedu.sk/>
Ministerstvo kultury SR - <https://www.culture.gov.sk/>
Ministerstvo zdravotnictví SR - <https://www.health.gov.sk/>
Národní banka Slovenska - <https://www.nbs.sk/sk/>
Finanční správa SR - <https://www.financnasprava.sk/sk/>
Slovenská agentura pro rozvoj investic a obchodu (SARIO) - <https://sario.sk/>
Eximbanka SR - <https://www.eximbanka.sk/>
Slovenská záruční a rozvojová banka - <https://www.szrb.sk/>
Úřad pro veřejné zakázky SR - <https://www.uvo.gov.sk/>
Úřad průmyslového vlastnictví SR - <https://www.indprop.gov.sk/>
Úřad pro normalizaci, metrologii a zkušebnictví SR - <https://www.unms.sk/>
Státní veterinární a potravinová správa SR - <https://www.svps.sk/>
Slovenská obchodní a průmyslová komora - <https://www.sopk.sk/>
Slovenská zemědělská a potravinářská komora - <http://www.sppk.sk/>
Obchodní rejstřík SR - <https://www.orsr.sk/>
Živnostenský rejstřík SR - <https://www.zrsr.sk/default.aspx>
Asociace zaměstnavatelských svazů a sdružení SR - <https://www.azzz.sk/>
Asociace průmyslových svazů - <https://www.asociaciapz.sk/>
Republiková unie zaměstnavatelů - <https://www.ruzsr.sk/> Klub 500 - <http://www.klub500.sk/>
Svaz automobilového průmyslu SR - <https://www.zapsr.sk/>
Svaz strojírenského průmyslu SR - <http://www.zspsr.sk/>
Svaz elektrotechnického průmyslu SR - <https://zep.sk/>
Sdružení bezpečnostního a obranného průmyslu SR - <https://www.zbop.sk/>
Slovenský plynárenský a naftový svaz - <http://www.spnz.sk/>
IT Asociace Slovenska - <https://itas.sk/>
Rada pro rozpočtovou zodpovědnost - <https://www.rozpoctovarada.sk/>

Hlavní média:

Rozhlas a televize Slovenska - <https://www.rtv.s.sk/>
TA3 - <https://www.ta3.com/>
Hospodářské noviny - <https://hnonline.sk/>
Pravda - <https://www.pravda.sk/>
Trend - <https://www.trend.sk/>